

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038 499
@overijssel.nl
Zaaknummer 5781592

Provincie Overijssel

De heer
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
30.06.2020	2020/0139326			

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer

De van het adviesbureau Grasadvies heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 2 april 2020² ontvangen. Op 18 juni 2020 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen³. De aanvraag is gedaan vanwege wijziging van het kruispunt Oldezaalsestraat - Oude Deventerweg / Landweerweg ter hoogte van de Oldenzaalsestraat 1009. Het gaat om de realisatie van de rotonde in plaats van het huidige kruispunt en het verleggen van het tracé Oude Deventerweg en Landweerweg. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrictlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de kamsalamander te beschadigen of te vernielen⁵. Deze ontheffing heeft betrekking op wijziging van het kruispunt Oldezaalsestraat - Oude Deventerweg / Landweerweg ter hoogte van de Oldenzaalsestraat 1009.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de kamsalamander opzettelijk te verstoren⁶. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk (ver)storen van deze soort te voorkomen en daarmee overtreedt u niet verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 april 2024.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1:

- De aanvraag van 2 april 2020 en de bijbehorende stukken, te weten: 'Kaart met voorzieningen (bijlage 3 van dit besluit)', en 'Projectplan kamsalamander rotonde N733 Oude Deventerweg Enschede'.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0101811

³ EDO-kenmerk 2020/0175360

⁴ Op basis van 3.8, eerste lid Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁶ Art. 3.5, tweede lid Wnb

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷. De verschuldigde leges zijn:

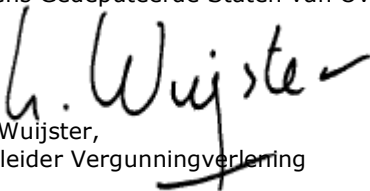
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling.	€ 3.025,00
	Totaal leges	€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Nienke Elzinga, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 76 62. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-001474 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,


Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Kaart met te realiseren voorzieningen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Enschede;
- GRAS Advies BV, [REDACTED] Kerkplein 5, 8121BM Olst.

⁷ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0139326). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden (ontoegankelijk maken, asfaltering en grondwerkzaamheden) informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0139326).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

Kamsalamander

5. De ontheffinghouder houdt bij de planning van de werkzaamheden rekening met de kwetsbare perioden van de kamsalamander. De kwetsbare periode van de najaarstrek is van grofweg half juli tot oktober. De kwetsbare overwinteringsperiode loopt van november tot en met februari. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de kamsalamander. Afwijkingen worden gerapporteerd in het logboek.

6. Voor de start van de werkzaamheden, zoals grondwerkzaamheden en asfaltering, wordt het projectterrein ontoegankelijk gemaakt als leefgebied voor de kamsalamander. De ontheffinghouder plaatst amfibieënschermen tussen het voortplantingswater en het projectgebied. Dit gebeurt voor aanvang van de kwetsbare najaarstrek (zie voorschrift 5). Na plaatsing van de amfibieënschermen en voor aanvang van de overige werkzaamheden vindt controle op aanwezigheid van kamsalamanders in het projectgebied plaats. Dit gebeurt middels het plaatsen van ingegraven emmers langs het amfibieënscherm en gedurende 3 dagen dagelijks controleren van deze emmers op aanwezigheid van kamsalamanders. Aangetroffen kamsalamanders worden aan de andere zijde van het amfibieënscherm, buiten het projectgebied, weer terug gezet in hun leefgebied.
7. Voor 15 juli 2020 zorgt ontheffinghouder voor een verbeterde kwaliteit van het huidige landhabitat, door:
 - realisatie van een grondwal tussen het nieuwe tracé van de Oude Deventerweg en het voortplantingswater. De grondwal heeft een houtsingel van inheemse plantensoorten en takkenrillen en stobben; en
 - de bestaande houtsingel langs de Oldenzaalsestraat te verbeteren met takkenrillen en stobben. De takkenrillen en stobben komen van de gekapte bomen in het projectgebied.
8. Ontheffinghouder realiseert een faunapassage onder het tracé van de Oude Deventerweg op de locatie zoals weergegeven op de kaart op bijlage 3 van dit besluit. Dit in de vorm van een betonnen tunnel met een lengte van 10 m, een breedte van 1 m en een hoogte van 1 m. In de passage wordt op halve hoogte een loopplank voorzien. Op de loopplank en op de bodem van de passage wordt een kleilaag gerealiseerd en worden stobben en grillige boomstammen geplaatst. Ook worden aan beide uitgangen van de passage takkenrillen en boomstobben geplaatst ter geleiding van de dieren naar de passage. De faunapassage zal gerealiseerd zijn in 2020 voordat de najaarstrek van de kamsalamander start.
9. Na de werkzaamheden zal ontheffinghouder een amfibieënscherm plaatsen langs het tracé van de Oude Deventerweg. Het scherm zal aansluiten op de faunapassage. Hiermee wordt voorkomen dat de dieren de nieuwe weg oversteken en daar doodgereden worden. De einden van de schermen zijn teruggebogen zodat de dieren niet aan de uiteinden van de schermen de weg oversteken.

Overige zaken

10. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de kamsalamander.
11. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan bijvoorbeeld om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging in het vermijden van doden van kamsalamander (zoals rastering en ecoduct plaatsen), wijze van aanbieden van nieuw en/of verbeterd leefgebied en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	7
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	7
A3	Toetsingskader soorten	7
	A3.1 Wettelijke regels	7
	A3.2 Provinciaal beleid	7
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	8
	B1.2 Doel van het project	8
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
	B1.4 Periode	8
	B1.5 Onderliggende documenten	8
	B1.6 Aanvullende gegevens	8
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	9
C1	Inhoudelijke beoordeling	9
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	9
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	9
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	11
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	11
	C1.5 Wettelijk belang van het project	11
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	12
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	12
D	Slotconclusie	12

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Enschede gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De provincie Overijssel wil de kruising N733 Oude Deventerweg – Landweerweg in Enschede wijzigen. De huidige kruising wordt vervangen door een iets noordelijker gesitueerde rotonde¹⁴. De werkzaamheden bestaan uit het bouwrijp maken van het terrein en de aanleg van het nieuwe tracé, rotonde en verdere inrichting en afwerking van het terrein. Op het tracé van de Oude Deventerweg worden de aanwezige bomen en opschot geroid. Langs de Landweerweg worden enkele bomen geroid en worden enkele nieuwe bomen aangeplant. Rondom de rotonde worden eveneens nieuwe bomen geplant.



Figuur 1 – Huidige projectgebied (links) en schets toekomstige situatie (rechts).

B1.2 Doel van het project

Verbeteren doorstroming en veiligheid van de N733 vanwege het toenemend verkeersaanbod van het voormalig luchthavengebied en het buitengebied.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de kamsalamander van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹⁵ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁶.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 april 2020 tot en met 1 april 2023.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecogroen, 24 augustus 2018. Natuurtoets rotonde N733 Oude Deventerweg te Enschede
- Eelerwoude, 19 december 2019. Nader onderzoek ZALO terrein, Lonneker.
- GRAS advies, 27 maart 2020. Projectplan kamsalamander rotonde N733 Oude Deventerweg Enschede;
- Gedateerde en ondertekende machtiging.

B1.6 Aanvullende gegevens

Op 1 april 2020 is ontheffing aangevraagd. Op 18 juni 2020 zijn aanvullende gegevens¹⁷ ontvangen.

¹⁴ Projectplan H1 en 2: pagina 4 t/m 7.

¹⁵ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁷ Ons kenmerk: 2020/0175360.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de kamsalamander bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In de rapporten 'Natuurtoets rotonde N733 Oude Deventerweg te Enschede'¹⁸ en in het rapport 'Flora- en faunaonderzoek ZALO-terrein, Lonneker'¹⁹ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Quickscan op 13 juni 2018;
- Soortspecifiek onderzoek naar kamsalamander in juni 2018;
- Aanvullend onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten, das, eekhoorn, levendbarende hagedis, poelkikker, kamsalamander en vleermuizen in 2019;
- Aanvullend onderzoek naar egel en kleine marterachtigen en vliegroutes van vleermuizen in 2020.
- Alle onderzoeken zijn uitgevoerd volgens de geldende protocollen en kennisdocumenten van de betreffende soorten.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat voldoende vastgesteld kon worden of verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Kamsalamander

Tijdens de veldbezoeken in 2018 is de aanwezigheid van kamsalamander in een poel ten noorden van het projectgebied vastgesteld. Hierbij zijn zowel mannelijke als vrouwelijke exemplaren aangetroffen. De poel blijft behouden.

Landhabitat (waaronder winterbiotop) van kamsalamanders bevindt zich doorgaans binnen 100 m afstand van de broedbiotopen. Een deel van het projectgebied bevindt zich binnen 100 m afstand tot de poel, zie figuur hieronder. Het gebied is begroeid met voornamelijk jonge bomen en op diverse plaatsen liggen takkenhopen en/of stobben. Dit maakt het gebied erg geschikt als landhabitat.



Figuur 2 – huidige projectgebied en habitat kamsalamander

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de verlegging van de huidige weg en de wijziging van het kruispunt in een rondende gaat een deel van het landhabitat van de kamsalamander verloren. Bij verlegging van het tracé wordt de poel behouden. Het gaat om een populatie van enkele dieren.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag²⁰, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de kamsalamander. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soort zoveel mogelijk

¹⁸ Hoofdstuk 2 en 4, pagina 6, 7 en 12 tot en met 17.

¹⁹ Hoofdstuk 4.2 pagina 12 tot en met 15.

²⁰ Hoofdstuk 10, pagina 14 tot en met 16.

geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Werken buiten kwetsbare perioden

De voortplantingsperiode van kamsalamander loopt ongeveer van februari tot en met september. In die periode zitten de kamsalamanders voornamelijk in of nabij het voortplantingswater. De volwassen dieren beginnen vanaf juli het water te verlaten. De najaarstrek vindt plaats van ongeveer half juli tot oktober. De overwinteringsperiode loopt van november tot en met februari. Overwintering gebeurt vooral op het land op vochtige, vorstvrije locaties buiten de invloed van het grondwater in holletjes, onder stammen, takken-stapels, steenhopen, etc.

Afscherming

Om te voorkomen dat dieren worden gedood zullen de werkzaamheden aan het landhabitat plaatsvinden in de voortplantingsperiode, voordat de trek van de dieren start. Om te voorkomen dat foeragerende en/of migrerende dieren worden gedood zal het werkterrein ontoegankelijk gemaakt worden voor de kamsalamander. Dit doet aanvrager door het plaatsen van amfibieënschermen. Bomen worden handmatig geveld en het terrein wordt niet met machines bereiden.

Nieuw verbeterd landhabitat

Een deel van het landhabitat van de kamsalamander gaat verloren. Aanvrager zorgt dat het overblijvende landhabitat verbeterd wordt. Tussen het nieuwe tracé van de Oude Deventerweg en het voortplantingswater (de poel ten noorden van het tracé) wordt een grondwal gerealiseerd met hierop een houtsingel van inheemse plantensoorten. Hierop worden takkenrillen en stobben voor de kamsalamanders gerealiseerd. Ter verhoging van de kwaliteit van het overwinteringsgebied worden alle gekapte bomen in het gebied verwerkt tot takkenrillen en rijen stobben. Ook wordt de bestaande houtsingel langs de Oldenzaalsestraat versterkt. Deze maatregelen zorgen ervoor dat het bestaande leefgebied geschikt wordt als leefgebied voor de kamsalamander²¹. Aanvrager heeft een deel van de werkzaamheden al gerealiseerd en zal in korte tijd het nieuwe verbeterde landhabitat kunnen realiseren. De termijn voor 15 juli 2020 wordt daarom gezien als haalbaar en realistisch.

Realisatie faunapassage

De kamsalamander migreert tussen de overwinteringsplekken, de wateren waar voortplanting plaatsvindt en de zomerverblijfplaatsen. Adulte kamsalamanders blijven vaak minder dan 100 meter van het voortplantingswater, mits dit geschikt leefgebied betreft. Als het leefgebied niet of minder geschikt is, komt migratie over enkele honderden meters voor. Het nieuwe tracé wordt deels binnen 100 meter van het waterhabitat gerealiseerd.

Om het landhabitat ten noorden van het nieuwe tracé bereikbaar te houden wordt voorzien in een faunapassage onder het tracé van de Oude Deventerweg (zie kaart bijlage 3). Dit in de vorm van een betonnen tunnel met een lengte van 10 m, een breedte van 1 m en een hoogte van 1 m. De passage sluit aan op de huidige sloot. In de passage is op halve hoogte een loopplank voorzien. Op de loopplank en op de bodem van de passage is een kleilaag voorzien en worden stobben en grillige boomstammen geplaatst ter geleiding van de dieren. Aan beide uitgangen van de passage worden takkenrillen en boomstobben geplaatst ter geleiding van de dieren naar de passage.

Om te voorkomen dat na het aanleggen van de weg dieren gedood worden, neemt aanvrager maatregelen. Langs het tracé van de Oude Deventerweg zal een amfibieënscherm geplaatst worden. Het scherm zal aansluiten op de faunapassage. Hiermee wordt voorkomen dat de dieren de nieuwe weg oversteken en daar doodgereden worden. De einden van de schermen zijn teruggebogen zodat de dieren niet aan de uiteinden van de schermen de weg oversteken.

Controle op aanwezigheid

Na plaatsing van de amfibieënschermen en voor aanvang van de overige werkzaamheden vindt controle op aanwezigheid van kamsalamanders in het projectgebied plaats. Dit gebeurt middels het plaatsen van ingegraven emmers langs het amfibieënscherm en gedurende 3 dagen dagelijks controleren van deze emmers op aanwezigheid van kamsalamanders. Aangetroffen kamsalamanders worden aan de andere zijde van het amfibieënscherm, buiten het projectgebied weer uitgezet.

Kamsalamanders laten zich goed sturen wat betreft hun looproutes van het ene onderdeel van hun habitat naar het andere onderdeel. Aanleg van amfibieschermen langs de weg, geleidend naar tunnels onder de weg door, is een bewezen effectieve oplossing²². Het plaatsen van takkenrillen en boomstobben draagt bij aan het verbeteren van het leefgebied van de kamsalamander.

²¹ Kennisdocument Kamsalamander: H1, pagina 6 t/m 10 en H3, pagina 26.

²² Kennisdocument Kamsalamander, pagina 27.

Overige maatregelen

Het beheer van het terrein inclusief faunapassage, geleidingsschermen, takkenrillen en houtsingels is vastgelegd in een beheerplan. Het beheer op lange termijn valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Enschede (noordzijde) en landschap Overijssel (zuidzijde).

Staat van instandhouding

De kamsalamander leeft vooral in kleine populaties die vaak afhankelijk zijn van één of enkele vaak geïsoleerde wateren. Dit betekent dat de populatie van de kamsalamander in deze gebieden kwetsbaar is. Door de genomen maatregelen zal de staat van instandhouding niet verslechteren en mogelijk zelfs verbeteren. Het realiseren van nieuw leefgebied in dit project is niet mogelijk. Wel is er voldoende geschikt leefgebied in de omgeving dat behouden blijft. Door het verbeteren van dit leefgebied wordt de functionaliteit van het leefgebied voor de kamsalamander niet aangetast.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van verandering van het kruispunt van de N733 leiden tot het vernietigen van winterhabitat van de kamsalamander. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 tweed lid Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de kamsalamander opzettelijk te verstoren²³. Bij het ongeschikt maken van het leefgebied wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de kamsalamander. Daarom is geen sprake van het verstoren van deze soort. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Er is geen alternatieve locatie van het tracé mogelijk. Alternatieve locaties waarbij de rotonde op een andere locatie wordt gesitueerd zijn vanwege eigendomsrechten van omringende percelen niet realiseerbaar.

Er is gekozen voor de meest optimale oplossing qua inrichting van het gebied. Alternatieven waarbij het door het tracé ingenomen en door het tracé van de poel afgesloten overwinteringsgebied op een andere manier gecompenseerd worden, zijn niet realiseerbaar vanwege de ligging van het broedbiotoop en eigendomsrechten van omringende percelen. Het behouden en kwalitatief versterken van het huidige winterbiotoop en waarborgen van de toegang daartoe middels een faunapassage is effectiever dan het aanleggen van nieuw overwinteringsgebied elders. Gelet op de mogelijke toekomstige ontwikkeling van het voormalig ZALO-terrein heeft waarborgen en kwalitatief versterken van de huidige functie als overwinteringsbiotoop de voorkeur. Het aanwezige voortplantingswater blijft behouden. Op deze wijze treedt zo min mogelijk schade op voor de kamsalamander. Een alternatieve werkwijze of planning is niet aan de orde: alle nodige voorzorgsmaatregelen zijn genomen om schade aan beschermde soorten tijdens de uitvoering tot een minimum te beperken.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De wijziging van het trace van de N733 bij Oldenzaalsestraat 1009 is van belang in verband met de verkeersveiligheid en goede doorstroming van het verkeer. Momenteel kent de N733 op deze locatie 14.000 vervoersbewegingen per dag en dit aantal zal door autonome groei verder stijgen. Een goede doorstroming van het verkeer is tevens cruciaal voor de bereikbaarheid voor hulpdiensten van het buitengebied tussen Enschede en Oldenzaal. Tenslotte draagt het vervangen van het huidige kruispunt zonder verkeerslichten door een rotonde bij aan een vermindering van het aantal verkeersongelukken. Hierdoor is er sprake van een belang op het gebied van de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

²³ Art. 3.5, tweede lid Wnb

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de kamsalamander te beschadigen of te vernielen²⁶, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²⁴ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

²⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

BIJLAGE 3 – KAART MET TE REALISEREN VOORZIENINGEN

